

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Analityk giełdowy
(241301)**

Specjaliści

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Analityk giełdowy (241301)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-030-6 (30)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach.....	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy.....	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych	9
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Zarządzanie wiedzą z obszaru rynków finansowych Kz1	10
3.2. Sporządzanie analiz i rekomendacji dotyczących decyzji inwestycyjnych Kz2	11
3.3. Kompetencje społeczne KzS	13
4. Profil kompetencji kluczowych	14
5. Słownik	15

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach:

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

241301 Analityk giełdowy

Grupa wielka 2 – Specjaliści (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 6).

Grupa elementarna 2413 – Analitycy finansowi (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 2413 Financial analysts).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja K. Działalność Finansowa i Ubezpieczeniowa, Dział 66. Działalność Wspomagająca Usługi Finansowe oraz Ubezpieczenia i Fundusze Emerytalne, Grupa 66.1 Działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie z wyników badań analitycznych na 15 stanowiskach pracy w 6 przedsiębiorstwach (duże – 2, średnie – 1, małe – 2, mikro – 1, w tym usługowe – 6), przeprowadzonych w marcu 2013 r.

Zespół Ekspertki:

- Jana Chudzik – ekspert niezależny, były pracownik Instytutu Rynku Kapitałowego – WSE Reasearch S.A., Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie,
- Grzegorz Jajuga – Brante Partners Sp. z o.o. we Wrocławiu,
- Stanisław Rogoziński – Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii w Warszawie,
- Michał Nowakowski – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu.

Ewaluatorzy:

- Mariola Szymańska-Koszczyk – Warszawski Instytut Bankowości w Warszawie,
- Leszek Traczyk – Dom Maklerski Dąbrowski Finance Sp. z o.o. w Warszawie.

Recenzenci:

- Alfred Adamiec – Związek Maklerów i Doradców w Warszawie,
- Marcin Kuszyk – Biuro Maklerskie Banku DnB Nord S.A. w Warszawie.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Krzysztof Grabowski (przewodniczący) – Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce w Gdańsku,
- Monika Zakrzewska – PKPP Lewiatan w Warszawie,
- Hanna Leokadia Kasperek – NSZZ „Solidarność” Pracowników Centrali PKO BP S.A. w Warszawie.

Data zatwierdzenia:

- 15.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Analitik giełdowy przygotowuje analizy i rekomendacje na potrzeby procesu podejmowania decyzji inwestycyjnych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Celem pracy analityka giełdowego jest gromadzenie, weryfikacja i analiza danych z zakresu rynków i instrumentów finansowych, informacji i trendów ogólnogospodarczych oraz wyciąganie syntetycznych wniosków na potrzeby procesu podejmowania decyzji dotyczących inwestycji bądź usług doradczych. Analitik giełdowy wykonuje swoją pracę na rzecz instytucji finansowych (banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, biura i domy maklerskie, firmy zarządzające aktywami takie jak fundusze inwestycyjne, emerytalne), przedsiębiorstw i inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych zarówno na potrzeby wewnętrzne pracodawcy, jak i dla jego klientów. Efektami prac analityka giełdowego są sporządzane okresowo bądź na bieżąco raporty i analizy dotyczące sytuacji makroekonomicznej, sektorowej, analizowanego przedsiębiorstwa bądź specyficznego zagadnienia. U podstaw realizowanych zadań leży konieczność dostarczenia precyzyjnych wniosków agregujących zanalizowane dane nakierowanych na proces podejmowania trafnych decyzji przez ich odbiorców (zarządzających aktywami bądź ryzykiem, inwestorów, klientów, regulatorów).

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Miejscem pracy analityka giełdowego są instytucje finansowe (banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, biura i domy maklerskie, firmy zarządzające aktywami, takie jak fundusze inwestycyjne, emerytalne). Narzędzia pracy to komputer, smartfon, Internet, bazy danych, serwisy informacyjne, arkusz kalkulacyjny, modele finansowe, statystyczne i ekonometryczne, programy do analizy technicznej, do symulacji strategii inwestycyjnych oraz książki o tematyce zawodowej. Przykłady stanowisk pracy: młodszy lub starszy analityk (z ew. określeniem inwestycyjny, giełdowy lub ds. rynku pierwotnego, obligacji, itp.). Główne zagrożenie w pracy analityka giełdowego to stres związany z koniecznością dynamicznej analizy i oceny informacji oraz presja na szybkie

wyciąganie wniosków i rekomendowanie decyzji inwestycyjnych. Choroby zawodowe są wynikiem wypalenia zawodowego, nieumiejętności radzenia sobie ze stresem, nadwężenia wzroku (praca przy komputerze) oraz układu kostno-szkieletowego (związane z siedzącym trybem pracy). Zadania wykonywane są w trybie ciągłym, zależnym od aktywności rynków, mogą wykraczać poza 40. godzinny tydzień pracy. Wykonanie analizy może wymagać wyjazdów służbowych do siedziby emitenta instrumentu finansowego. Analityk ponosi odpowiedzialność za wyniki własnej autonomicznej pracy w ściśle określonym zakresie tematycznym.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwskazania do wykonywania zawodu

Osoba wykonująca zawód analityka giełdowego powinna charakteryzować się wysoką sprawnością psychofizyczną. Formalne przeciwskazania do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne nie występują (poza znacznymi uszkodzeniami wzroku, słuchu lub mowy). Cechy osobowości sprzyjające efektywnemu realizowaniu zadań analityka giełdowego to: komunikatywność, poczucie odpowiedzialności, dociekliwość, dokładność, skrupulatność, umiejętność oceny i selekcji istotnych informacji oraz precyzyjnego wyrażania się, intuicja, wyczucie trendów i zachodzących zmian, umiejętność syntetyzowania informacji, wyciągania wniosków, znajomość podstaw psychologii i socjologii oraz behawioralnych aspektów ekonomii, zainteresowanie problematyką ekonomiczną, w tym rynków finansowych, w szerokim zakresie pozwalające ocenić kontekst napływających informacji i rekomendowanych decyzji.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Zawód analityka giełdowego nie jest regulowany ani licencjonowany. Przyjętym standardem jest wykształcenie wyższe pierwszego stopnia na kierunkach: ekonomia, zarządzanie, finanse bądź na kierunkach pokrewnych (prawo, informatyka, nauki ścisłe, psychologia, socjologia) wspartych zainteresowaniami z obszaru rynków finansowych. Dopuszczalne jest rozpoczęcie aktywności w zawodzie w trakcie studiów lub podczas realizacji specjalistycznych lub profilowanych kursów (np. kurs na analityka giełdowego, maklera papierów wartościowych, doradcę inwestycyjnego) albo zagranicznych certyfikatów. Często – zanim rozpocznie analizę danej branży – analityk ma wcześniejsze doświadcze-

nie zawodowe w tej branży. Pożądana jest znajomość języków obcych, zwłaszcza języka angielskiego na poziomie zaawansowanym (biznesowym).

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/ /walidacji kompetencji

Nie występuje ogólnie przyjęta walidacja kompetencji. Ze względu na konieczność posiadania kompetencji analityka giełdowego w różnych obszarach i na różnych poziomach w zakresie przygotowania i podejmowania decyzji biznesowych nie wyróżnia się jedynej ścieżki rozwoju. Najczęściej występuje następująca ścieżka: młodszy analityk – starszy analityk – zarządzający aktywami – dyrektor departamentu. Istnieje wiele państwowych bądź rynkowych możliwości licencjonowania/certyfikowania kompetencji w obszarach zbliżonych, takich jak licencje państwowe: doradca inwestycyjny, makler papierów wartościowych, agent firmy inwestycyjnej lub certyfikaty branżowe. Analitycy o dłuższym stażu są oceniani na podstawie trafności i jakości ich dotychczasowych analiz. Na wyższych poziomach kompetencji zawodowych zwiększa się nacisk na odpowiedzialność (podejmowanie decyzji) i pojawia się zapotrzebowanie na kompetencje menedżerskie (zarządzanie ludźmi i procesami) i sprzedażowe. Posiadając doświadczenie w zawodzie analityka giełdowego, można pracować w zawodach pokrewnych: 241203 Doradca inwestycyjny i 241202 Doradca finansowy.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie stanowiska pracy zgodnie z przepisami BHP, ochrony ppoż. oraz zasadami ergonomii (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z2. Pozyskiwanie informacji rynkowych do prawidłowego sporządzenia analiz (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z3. Przygotowywanie analiz na podstawie informacji rynkowych (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z4. Przygotowywanie wniosków wspierających proces podejmowania decyzji rynkowych (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z5. Tworzenie raportów i analiz dotyczących sytuacji makroekonomicznej, sektorowej (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z6. Przygotowywanie rekomendacji na potrzeby decyzji inwestycyjnych (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).

- Z7. Archiwizowanie i dokumentowanie analiz i zdarzeń związanych z prowadzoną działalnością zawodową (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z8. Organizowanie spotkań z uczestnikami i analitykami rynku w celu opracowania rekomendacji inwestycyjnych (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z9. Aktualizowanie wiedzy w obszarach wpływających na trafność rekomendacji (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z10. Prezentowanie własnych analiz (komentarze medialne, prasa, TV, Internet) w celu wspierania edukacji klientów instytucji finansowych (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

Kz1 – Zarządzanie wiedzą z obszaru rynków finansowych (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z7, Z8, Z9, Z10).

Kz2 – Sporządzanie analiz i rekomendacji dotyczących decyzji inwestycyjnych (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z9, Z10).

KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z10).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 6** właściwym dla wykształcenia wyższego pierwszego stopnia w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 2 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód analityka giełdowego:

- 1) w zakresie wiedzy: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty, metody oraz złożone zależności między rynkami finansowym, także w powiązaniu z innymi dziedzinami oraz zna różnorodne i złożone uwarunkowania prowadzonej działalności analityka giełdowego;
- 2) w zakresie umiejętności: potrafi innowacyjnie wykonywać zadania związane z analizą giełdową oraz rozwiązywać złożone oraz nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; uzasadniać swoje stanowisko w kwestiach związanych z analizami giełdowymi.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z8, Z9, Z10, Z11, Z12 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Zarządzanie wiedzą z obszaru rynków finansowych Kz1

Wiedza – zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami; zna różnorodne i złożone uwarunkowania prowadzonej działalności dotyczące zarządzania wiedzą z obszaru rynków finansowych, w szczególności zna:

- zasady organizacji stanowiska pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż. oraz zasadami ergonomii i ochrony środowiska;
- źródła danych dotyczących gospodarki i rynków finansowych;
- metody sporządzania analiz i prognoz;
- zasady etyki zawodowej;
- teorie i modele finansowe;
- zasady funkcjonowania gospodarki i rynków finansowych;
- aktualną sytuację mikro- i makroekonomiczną oraz sytuację na rynkach finansowych;
- przepisy prawa i inne regulacje obowiązujące w otoczeniu gospodarczym i rynków finansowych;

Umiejętności – potrafi innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko dotyczące zarządzania wiedzą z obszaru rynków finansowych, w szczególności potrafi:

- organizować stanowisko pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż. oraz zasadami ergonomii i ochrony środowiska;
- identyfikować i przewidywać kierunki zachodzących zmian na rynku;
- analizować sytuację gospodarczą i finansową podmiotu gospodarczego;
- analizować sytuację sektorową branży;
- pozyskiwać informacje rynkowej;
- identyfikować i przewidywać możliwe konsekwencje stosowania bądź niestosowania przepisów i regulacji;
- stosować narzędzia analityczne;

- psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania zachowań uczestników rynków finansowych.
- stosować zasady etyki zawodowej;
- wyjaśniać zasady funkcjonowania instytucji i podmiotów na rynku;
- monitorować zmiany zachodzące na rynku finansowym;
- gromadzić i zarządzać informacjami;
- aktualizować wiedzę z zakresu prawa, aspektów technicznych, zasad funkcjonowania rynków;
- stosować teoretyczną wiedzę z zakresu ekonomii i finansów;
- sporządzać zestawienia danych.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z11, Z12 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Sporządzanie analiz i rekomendacji dotyczących decyzji inwestycyjnych Kz2

Wiedza – zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami, zna różnorodne i złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w obszarze sporządzania analiz i rekomendacji decyzji inwestycyjnych, w szczególności zna:

- zasady organizacji stanowiska pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż. oraz zasadami ergonomii i ochrony środowiska;
- sytuację podmiotu analizowanego i specyfikę jego działalności;

Umiejętności – potrafi innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone oraz nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, uzasadniać swoje stanowisko w obszarze sporządzania analiz i rekomendacji decyzji inwestycyjnych, w szczególności potrafi:

- organizować stanowisko pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż. oraz zasadami ergonomii i ochrony środowiska;
- skutecznie komunikować się z otoczeniem rynków finansowych;
- przedstawiać i uzasadniać wnioski analityczne;

- sytuację ekonomiczną i uwarunkowania prawne branży, w której funkcjonuje analizowany podmiot;
- światowe/regionalne trendy ekonomiczne w branży, w której funkcjonuje analizowany podmiot;
- działalność podmiotów konkurencyjnych wobec podmiotu analizowanego;
- zasady i konsekwencje procesu; rekomendowania i podejmowania decyzji Inwestycyjnych;
- teorie i modele finansowe;
- standardy rekomendowania decyzji;
- uczestników rynku;
- produkty rynków finansowych;
- źródła danych dotyczących obszaru (sektora, regionu, instrumentu);
- zasady etyki zawodowej;
- przepisy prawa, które odnoszą się do sporządzanych analiz.
- analizować sytuację gospodarczą i finansową podmiotu gospodarczego;
- analizować sytuację sektorową branży;
- sporządzać raporty analityczne;
- stosować narzędzia analityczne;
- pozyskiwać informacje o sektorze;
- wybierać istotne i ważne dane oraz informacje, które najdokładniej opisują analizowany obszar lub przedsiębiorstwo;
- prezentować wyniki prac analitycznych;
- uzasadniać, argumentować i bronić proponowanych rozwiązań i decyzji inwestycyjnych;
- rozumieć rolę analizy w procesie decyzyjnym;
- definiować i oceniać ryzyko związane z procesem decyzyjnym;
- oszacowywać wartość analizowanego instrumentu finansowego;
- analizować i przewidywać skutki rekomendowanych decyzji dla przyszłości podmiotu decyzyjnego;
- stosować zasady etyki zawodowej;
- sporządzać analizy zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

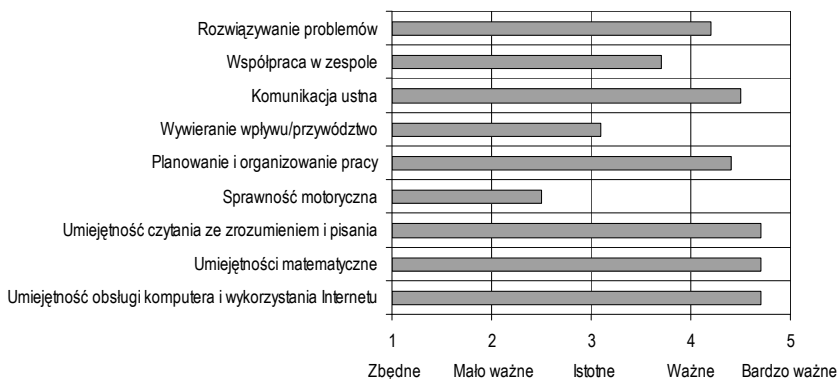
3.3. Kompetencje społeczne KzS:

- ponosi odpowiedzialność za wiarygodność rekomendacji i rzetelność analiz sporządzonych do jej wydania,
- postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej i podejmuje działania na rzecz budowy wiarygodności branży analiz giełdowych,
- inicjuje i podtrzymuje budowę relacji interpersonalnych umacniających skuteczność zawodową w obszarze analiz giełdowych,
- ustawicznie podnosi swoje kompetencje i aktualizuje wiedzę z zakresu rynków finansowych,
- krytycznie ocenia swoje działania wykonywane w ramach współpracy zespołowej w obszarze analiz giełdowych oraz przyjmuje odpowiedzialność za ich skutki,
- skutecznie komunikuje się z dostawcami informacji, partnerami w procesie analitycznym oraz odbiorcami analiz.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu analityka giełdowego przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 241301 Analityk giełdowy

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiające porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.